

सर्गः पू जनस्य साकेतनिवासिनस्तौ द्वावप्यभूताम
 भिनन्द्य सत्त्वौ। गुरुप्रदेयाधिकनिःस्पृहार्थी नृपोऽर्थि
 कामादधिकप्रदश्च ॥ ३१ ॥ अथोद्भवामोशतवा
 हितार्थं प्रजेश्वरं प्रीतमना मनोषी। स्पृशन् करेणा
 नतपूर्वकायं सम्प्रस्थितो वाक्यमुवाच कौत्सः ॥ ३२ ॥

जनस्येति । जनस्य लोकस्य तौ द्वावपि अभिनन्द्य सत्त्वौ
 अभिनन्द्यं सुत्यं सत्त्वं निश्चयो ययोस्तावभूतां वभूवतुः किं
 जनस्य साकेतनिवासिनः साकेते अयोध्यायां निवसति तच्छी
 लस्य कौ दौ अर्थी याचकः कौत्सः नृपो रघुश्च किं अर्थी गुरु
 प्रदेयाधिकनिःस्पृहः गरोः प्रदेयाद्वातव्यादधिके निःस्पृहः नि
 रिच्छः किं नृपः अर्थिकामादर्थिनोयाचकस्य कौत्सस्य
 कामान्मनोरथादधिकप्रदोधिकं प्रददाति वितरति सः ॥ ३१ ॥
 अथेति । अथ अनन्तरं कौत्सः प्रजेश्वरं प्रजानां जनानामीश्वरं
 स्वामिनं रघुं करेण हस्तेन स्पृशन्नामृशन्सन्वाचं वाणीमुवाच
 उक्तवान् किं कौत्सः प्रीतमनाः प्रीतं प्रसन्नं मनश्चित्तं यस्य सः
 पं किं कौ० मनोषी पण्डितः पुं किं कौत्सः सम्प्रस्थितः सम्यक्
 प्रस्थानं करिष्यन् किं प्रजेश्वरं उद्भवामोशतवाहितार्थं
 उद्वाः करभावाम्योवडवास्तासां शतेन वाहितार्थं वाहितः
 प्रापितोऽर्थो धनं येन तं पुं किं प्रजेश्वरं आनतपूर्वकायं आनतो
 नम्रः पूर्वकायोनाभ्यादिमस्तकान्तो यस्य तं ॥ ३२ ॥